

X Zjazd MIDAS-u — „Wszyscy

ze str.11

Z referatami, w których szczególnie naświetlono poszczególne problemy Polaków na Litwie, wystąpili poseł na Sejm RL z ramienia AWPL Jarosław Narkiewicz, sekretarz Rady Samorządu rejonu wileńskiego Renata Cytacka oraz Karina Zabielska z Akademii Europejskiej w Bolzano. Przed delegatami i gośćmi zjazdu wystąpili również Senator RP Barbara Borys-Damięcka, prezes MIDAS-u Toni Ebner, członek zarządu MIDAS-u Bojan Brezigar oraz redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego”

Robert Mickiewicz. W obradach zjazdu wzięli również udział prezes Związku Polaków na Litwie, poseł na Sejm RL Michał Mackiewicz, mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, prezes Związku Polaków Prawników na Litwie Grzegorz Sakson, prezes Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. Stanisława Moniuszki Apolonia Skakowska, dyrektorzy szkół polskich na Litwie. Zaproszenie na zjazd zignorowali natomiast przedstawiciele ministerstw — Kultury i Spraw Zagranicznych Litwy oraz Komitetu Ochrony Praw Człowieka w Sejmie RL. Z kolei w drugim dniu zjazdu przed Domem Kultury Polskiej w Wilnie, gdzie odbywało się to międzynarodowe forum, zauważono osoby ze środowisk związanych z antypolską organizacją „Vilnija”, którzy rozdawali delegatom zjazdu ulotki w języku angielskim, w których atakuje się niedawny raport Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na temat sytuacji Polaków na Litwie. Przy wejściu do Domu Polskiego zauważono również lidera „Vilniji” Kazimierasa Garšvę.

Podczas drugiej, zamkniętej części zjazdu, omówiono sytuację wewnątrz MIDAS-u, stan finansowy organizacji. Jednak szczególnie wiele uwagi zwrócono na wypracowanie dalszej strategii działań Stowarzyszenia. Delegaci zjazdu szczegółowo omawiali propo-

Uczestnicy zjazdu MIDAS przy kaplicy Matki Bożej Ostrobramskiej

zycję tworzenia w instytucjach Unii Europejskiej lobby na rzecz obrony praw mniejszości narodowych i etnicznych oraz to, jak można prowadzić nacisk na organizacje unijne. Naradzano się w sprawie — „jakie jeszcze drzwi możemy otworzyć w UE”. Na jesień, po zakończeniu sezonu urlopowego, są już zaplanowane konkretne działania w tym kierunku w Parlamencie Europejskim. Wiele uwagi poświęcono sposobom zachowania języków mniejszości narodowych. Delegaci zjazdu reprezentujący 29 państw UE byli zgodni w tym, że aby wytrwać — „musimy połączyć swoje siły”.

Do udziału w zamkniętej części zjazdu MIDAS-u został zaproszony przewodniczący AWPL, deputowany do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski. Przewodniczący AWPL opowiedział o działalności polskiej partii na Litwie, o trudnościach, z jakimi borykają się Polacy.

„Musimy szukać sojuszników” — oświadczył Waldemar Tomaszewski. W rozmowach kulaarowych delegaci zjazdu MIDAS-u wyrażali satysfakcję z tego, że „teraz będziemy mieli jeszcze jednego europośła walczącego o nasze sprawy”.

Wieczorem podczas przyjęcia w ambasadzie RP na Litwie w Pałacu Paców zostali rozdane nagrody — MIDAS-u oraz nagroda Otto von Habsburga — ufundowana przez syna ostatniego cesarza Austro-Węgier, jednego z twórców idei zjednoczenia Europy. Nagrodę MIDAS-u otrzymał Örs Szeghalmi, przedstawiciel węgierskiej mniejszości w Rumunii, piszący na tematy rumuńskich Węgrów.

Nagrodę Otto von Habsburga, przyznawaną dziennikarzom za naświetlanie tematu ochrony mniejszości narodowych, w tym roku otrzymał Stefan Hrib, słowacki dziennikarz telewizyjny, który w swych materiałach broni Romów i mniejszość węgierską

na Słowacji. ęą nagrodę wręczył w imieniu swego dziadka członek austro-węgierskiej rodziny cesarskiej Severin Meister.

Prawnuk ostatniego cesarza Austro-Węgier odczytał list Otto von Habsburga do delegatów MIDAS-u. „Wiele się mówi na temat zjednoczonej Europy, ale niewielu zna jej prawdziwą naturę — jedność w różnorodności. Europę zawsze tworzyło wiele różnych nacji, ludzi, języków. Największym dowodem różnorodności jest bogactwo mniejszości etnicznych. To prawda historyczna. Najbardziej interesującymi państwami są te, w których jest wiele mniejszości żyjących razem. Mniejszości etniczne są gwarantem kulturowego zdrowia i naturalnego porozumienia z innymi narodami” — napisał w swym liście Otto von Habsburg. List Otto von Habsburga zamieszczamy poniżej. Uroczystość wręczenia nagród uświetnił występ Gabrieli Vasiliauskaitė oraz Wileńskiej Orkiestry Kameralnej pod kierownictwem maestro Zbigniewa Lewickiego.

W drugim dniu zjazdu delegaci dyskutowali nad wyzwaniem, jakie dyktuje gazetom codziennym internet. Przedstawiciele redakcji z różnych państw UE byli zgodni co do tego, że trudno jest jak na razie znaleźć złoty środek pomiędzy gazetą papierową i wydaniem internetowym. Jak zażartował wydawca „Kuriera Wileńskiego”

Podczas uroczystości wręczenia nagród w ambasadzie RP na Litwie

razem jesteśmy silni”

Zygmunt Klonowski — „dyskusja ta przypomina spór o to, co jest ważniejsze — kura czy jajko”. Jednak mimo to gazety są skazane na znalezienie i to już w krótkim czasie odpowiedzi na pytanie o swoim miejscu w dobie internetu. Przed delegatami zjazdu MIDAS-u wystąpili również członkowie Społecznej Rady Programowej przy „Kurierze Wileńskim” — Tomasz Samsel, Andrzej Stanisław Piwnicki

Lider „Vilniji” Kazimieras Garša pod Domem Polskim w Wilnie

oraz redaktor www.kurierwilenski.lt Rajmund Klonowski. Delegatom opowiedziano o zasadach funkcjonowania Społecznej Rady Programowej.

Do delegatów zjazdu zwró-

cili się również wiceprezesa Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Wiesław Tużański oraz Rafał Dzięciołowski. Przedstawili zasady, na jakich państwo polskie wspiera inicjatywy medialne Polaków za wschodnią granicą RP. Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” zaprezentowała delegatom zjazdu MIDAS wystawę fotograficzną „Solidarność — droga do Niepodległości”.

Podczas zjazdu do przystąpienia do MIDAS-u zaproszono polską gazetę z Czech „Głos Ludu”. Prezentacji „Głosu Ludu” dokonała przedstawiciel wydawcy tej gazety Kongresu Polaków w Czechach Helena Legowicz. Za rok na następnym zjeździe MIDAS-u „Głos Ludu” zostanie pełnoprawnym członkiem organizacji. Będzie to obok „Kuriera Wileńskiego” drugi polski dziennik należący do tej międzynarodowej organizacji.

Na zakończenie obrad wileńskiego zjazdu MIDAS przewodniczący tej organizacji Toni Ebner szczególne podziękowania złożył senator Senatowi RP Barbarze Borys-Damięckiej ze słowami: „Po raz pierwszy polityk takiej rangi wziął udział we wszystkich dwudniowych obradach zjazdu”.

Najmłodszy uczestnik zjazdu MIDAS-u przybył z rodzicami ze Szwecji

Przewodniczący wyraził nadzieję, że w okresie do następnego zjazdu uda się zrealizować wszystkie ustalenia, które zapadły w Wilnie. „Wszyscy razem jesteśmy silni” — oświadczył lider MIDAS-u. Po zakończeniu zjazdu przedstawiciele mediów mniejszości narodowych z Finlandii, Słowacji, Rumunii, Czech, Łotwy, Danii, Niemiec, Austrii, Włoch oraz Hiszpanii (Galicijczycy, Baskowie oraz Katalończycy) zwiedzili wielonarodowe i wielowyznaniowe Wilno. Szczególnym akcentem

pobytu delegatów zjazdu w Wilnie stało się złożenie wieńców w miejscu masowych mordów w Ponarach.

Redakcja „Kuriera Wileńskiego” jako główny organizator X zjazdu MIDAS-u pragnie złożyć szczególne podziękowania za finansowe wsparcie w przeprowadzeniu zjazdu Senatowi RP, Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, ambasadzie RP na Litwie oraz kierownictwu Domu Kultury Polskiej w Wilnie. □

Robert Mickiewicz
Fot. Andrzej Stanisław Piwnicki

List Otto von Habsburg do delegatów zjazdu MIDAS

To dla mnie wielki zaszczyt móc zwrócić się do Was dzisiejszego wieczoru na konferencji w Wilnie. Nawet jeśli nie mogę być z Wami, moje myśli są z Tymi, którzy dołączają do starań o zbliżenie mniejszości. Wiele się mówi na temat zjednoczonej Europy, ale niewielu zna jej prawdziwą naturę — jedność w różnorodności. Europę zawsze tworzyło wiele różnych nacji, ludzi, języków. Największym dowodem różnorodności jest bogactwo mniejszości etnicznych. To prawda historyczna. Najbardziej interesującymi państwami są te, w których jest wiele mniejszości żyjących razem. Mniejszości etniczne są gwarantem kulturowego zdrowia i natural-

Otto von Habsburg

nego porozumienia z innymi narodami. Gazety mniejszościowe są najważniejsze dla egzystencji i przyszłości mniejszości narodowych. Dlatego wspieram MIDAS od dziesięciu lat, od

czasu jego założenia. Dziś europejska integracja często staje się centralizacją. Bywa, że niektóre grupy narodowe albo urzędy administracyjne są przekonane, że mają prawo narzucać swą wolę innym. [...] Dla MIDAS bardzo ważnym zadaniem jest pozwolić wszystkim mniejszościom przemówić jednym wspólnym głosem, który byłby słyszalny nawet przez europejskich urzędników. Jestem bardzo szczęśliwy, że zwycięzca dzisiejszej nagrody, Stefan Hrib, jest dziennikarzem słowackim, który odważył się na obronę węgierskiej mniejszości i języka węgierskiego na Słowacji. Opowiedzenie się przeciw warunkowaniom politycznym wymaga dużej odwagi. Osiągnięcia

mniejszości zawsze ostatecznie zależą od wsparcia ludzi z większości.

I o to chciałbym Was wszystkich zapytać. Opowiedzieć się za czymś, co jest dziś niewygodne. Przeciwstawić się europejskiemu ujednoczeniu — jest to niezbędne dla zagwarantowania pokoju i możliwości istnienia wszystkich razem na tym kontynencie. W szczególności ludzie tutaj, na Litwie, rozumieją wagę zagrożeń. W centralnej i zachodniej Europie zapomina się o tym [...]. Europa powinna być wspólnotą różnych ludzi, kultur, języków w jednym tyglu. Jeśli te cele osiągniemy, czeka nas świetlana przyszłość. □

Otto von Habsburg